

Διαδικασίες έκδοσης Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης

Το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης (ΕΕΣ) είναι ένα νομικό εργαλείο δυνάμει του οποίου ένα κράτος έκδοσης μπορεί να διατάξει τη σύλληψη και την παράδοση υπόπτου ή καταδικασθέντος που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ. Το κράτος εκτέλεσης πρέπει να εφαρμόσει αυτήν την εντολή, εκτός εάν το ΕΕΣ είναι άκυρο ή συντρέχει λόγος απόρριψης.

Δεδομένου ότι εμπλέκονται δύο (τουλάχιστον) χώρες, είναι απαραίτητο να ληφθεί μέριμνα παροχής νομικής αρωγής στον εκζητούμενο τόσο στο κράτος έκδοσης όσο και στο κράτος εκτέλεσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 της οδηγίας 2013/48/ΕΕ σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και διαδικασιών ΕΕΣ.

Ο δικηγόρος του κράτους εκτέλεσης οφείλει να συμβουλευτεί δικηγόρο του κράτους έκδοσης και:

1. Εφόσον έχει ήδη διοριστεί δικηγόρος για τη διαδικασία στο κράτος έκδοσης, θα πρέπει να επικοινωνήσει μαζί του.
2. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να επικοινωνήσει με δικηγόρο μέσω των διαθέσιμων δικτύων, όπως είναι η European Criminal Bar Association (ECBA) μέσω της επιλογής «Εξεύρεση δικηγόρου» Find a Lawyer.

Εξεύρεση Δικηγόρου/Find a Lawyer

Η ενότητα «Εξεύρεση δικηγόρου/Find a Lawyer» του δικτυακού μας τόπου περιέχει στοιχεία επικοινωνίας συγκεκριμένων δικηγόρων οι οποίοι επιβεβαιώνουν ότι είναι έμπειροι ποινικοί και οι οποίοι, πέραν της μητρικής τους γλώσσας, μιλούν τουλάχιστον αγγλικά. Εάν αναζητάτε δικηγόρο για να σας βοηθήσει σε υπόθεσή σας σχετικά με το ΕΕΣ στο κράτος έκδοσης, μπορείτε να επισκεφθείτε για τη σχετική λίστα τη διεύθυνση:

<https://www.ecba.org/contactslist/contacts-search-country.php>
ή να επικοινωνήσετε στη διεύθυνση secretariat@ecba.org

Ρόλος του δικηγόρου του κράτους μέλους εκτέλεσης

Ρόλος του δικηγόρου του κράτους εκτέλεσης είναι η υπεράσπιση του προσώπου κατά των διαδικασιών του ΕΕΣ στο κράτος εκτέλεσης, χωρίς να προβάλλει ισχυρισμούς επί της ουσίας της ποινικής υπόθεσης που εκκρεμεί στο κράτος έκδοσης (διαδικασία που διεξάγεται από τον αντίστοιχο δικηγόρο στο κράτος μέλος έκδοσης). Στον εν λόγω ρόλο περιλαμβάνεται:

1. ο έλεγχος της τυπικής εγκυρότητας και πληρότητας του ΕΕΣ·
2. η διαπίστωση του κατά πόσον συντρέχουν λόγοι απόρριψης·
3. η αναζήτηση εναλλακτικών αντί της παράδοσης μέσω ΕΕΣ·
4. η παροχή νομικών συμβουλών σχετικά με την αρχή της ειδικότητας·
5. η παροχή νομικών συμβουλών, μετά από διαβούλευση με τον πελάτη και τον δικηγόρο του κράτους μέλους έκδοσης, σχετικά με το εάν είναι προτιμότερο να συγκατατεθεί στην παράδοσή ή να υπερασπιστεί τον πελάτη του στο κράτος εκτέλεσης·
6. το αίτημα για την άρση της κράτησης, κατά περίπτωση.

Οι λόγοι απόρριψης στους οποίους δύνανται να γίνει επίκληση παρατίθενται στα άρθρα 3, 4 και 4α της απόφασης-πλασιού 2002/584/ΔΕΥ και στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών. Εδώ συγκαταλέγονται και οι λόγοι υποχρεωτικής και διακριτικής μη εκτέλεσης. Ο δικηγόρος του κράτους εκτέλεσης μπορεί να επικαλεστεί το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα προκειμένου να προβάλλει περαιτέρω λόγους απόρριψης (π.χ. κατ'εφαρμογή των δικαιωμάτων που προβλέπονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ ή την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τις Συνθήκες της ΕΕ ή τις δευτερεύουσες οδηγίες για τα οικονομικά δικαιώματα).

Επιπλέον, ενδέχεται να εγερθούν ζητήματα δυνάμει του εθνικού συνταγματικού δικαίου.

Τα ζητήματα αυτά μπορεί να σχετίζονται, για παράδειγμα, με πιθανή παραβίαση των δικαιωμάτων σε δίκαιη δίκη, σε εύλογες συνθήκες κράτησης, σε ιατρική περίθαλψη ή στην οικογενειακή ζωή στην περίπτωση επιστροφής του προσώπου στο κράτος έκδοσης. Κατά τη διάρκεια των διαδικασιών του ΕΕΣ στο κράτος εκτέλεσης, το πρόσωπο που υπόκειται σε αυτές έχει τα ακόλουθα δικαιώματα βάσει του δικαίου της ΕΕ:

1. Δικαίωμα σε διερμηνεία / μετάφραση (Οδηγία 2010/64/ΕΕ).
2. Δικαίωμα σε νομική συνδρομή και σε δικαστική αρωγή στις δύο χώρες (Οδηγίες 2013/48/ΕΕ και 2016/1919/ΕΕ).
3. Δικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με το περιεχόμενο του ΕΕΣ και παροχής εγγράφου δικαιωμάτων (Οδηγία 2012/13/ΕΕ).
4. Δικαίωμα ακρόασης από δικαστική αρχή (FD 2002/584/ΔΕΥ).*

Προς υπόμνηση των πληροφοριών που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την αποτελεσματική υπεράσπιση έναντι του ΕΕΣ, ανατρέξτε στη λίστα ελέγχου στο πίσω μέρος του παρόντος φύλλου οδηγιών.

Ρόλος του δικηγόρου του κράτους μέλους έκδοσης

Ο δικηγόρος θα πρέπει να έχει διοριστεί πολύ πριν από την παράδοση του εκζητούμενου προσώπου στο κράτος έκδοσης. Ο δικηγόρος του κράτους έκδοσης συμμετέχει τόσο στις διαδικασίες του ΕΕΣ όσο και στις φάσεις της ανάκρισης, της δίκης ή της διαδικασίας ποινής στο κράτος έκδοσης. Κατά τη διάρκεια των διαδικασιών του ΕΕΣ στο κράτος εκτέλεσης, ο ρόλος του δικηγόρου του κράτους έκδοσης είναι να συνδράμει τον πελάτη και τον δικηγόρο του κράτους εκτέλεσης. Στον ρόλο του περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων:

1. η εξακρίβωση της πορείας της ποινικής υπόθεσης κατά του εκζητούμενου προσώπου στο κράτος έκδοσης·
2. ο έλεγχος της εγκυρότητας του ΕΕΣ, π.χ. το πρόσωπο του εντάλματος ή η δυνατότητα παράδοσης στις αρχές βάσει του προβαλλόμενου αδικήματος·
3. η υποβολή αιτήσεων στις αρχές του κράτους έκδοσης για την ανάκληση ή αντικατάσταση του ΕΕΣ ή για τη διευκόλυνση της εκούσιας εμφάνισης·
4. η ενημέρωση του δικηγόρου στο κράτος εκτέλεσης, εφόσον συντρέχουν λόγοι απόρριψης του εντάλματος·
5. η συλλογή υποστηρικτικών αποδεικτικών στοιχείων για την υπεράσπιση έναντι του ΕΕΣ, είτε από τον ίδιο τον δικηγόρο του κράτους έκδοσης είτε σχετική καθοδήγηση σε ανάλογη ειδικότητα.

Εφόσον το πρόσωπο παραδοθεί στο κράτος έκδοσης, ο δικηγόρος του κράτους έκδοσης έχει ως ρόλο, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1. να υπερασπιστεί το εν λόγω πρόσωπο κατά την προδικασία και τη δίκη·
2. εάν υπάρξει καταδικαστική απόφαση και σχετικό αίτημα του προσώπου, να επιδιώξει τη μεταφορά του πίσω στο κράτος εκτέλεσης ή σε άλλο κράτος του οποίου είναι υπήκοος ή μόνιμος κάτοικος, ούτως ώστε να εκτίσει την ποινή του·
3. να διασφαλίσει ότι εφαρμόζεται ο κανόνας της ειδικότητας·
4. να διασφαλίσει ότι τηρούνται τυχόν εγγυήσεις που παρέχει το κράτος έκδοσης σχετικά με τη μεταχείριση του εκζητούμενου προσώπου κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας και της έκτισης οποιασδήποτε ποινής.

* Οι συγκεκριμένες οδηγίες δεν ισχύουν επί του παρόντος στη Δανία. Οι οδηγίες 2013/48/ΕΕ και 2016/1919/ΕΕ δεν ισχύουν επί του παρόντος στην Ιρλανδία ή στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Λίστα ελέγχου υπεράσπισης ΕΕΣ

Ελέγξτε το έντυπο ΕΕΣ ή τη θεώρηση Σένγκεν:

- Περιέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες που απαιτούνται ώστε να αποτελεί έγκυρο έγγραφο;
- Τα πραγματικά περιστατικά συνέβησαν στην χώρα σας ή σε τρίτη χώρα;
- Αν το ΕΕΣ ή η θεώρηση Σένγκεν δεν έχουν συνταχθεί στη γλώσσα σας, έχετε δικαίωμα να ζητήσετε από το δικαστήριο τη μετάφρασή τους.

Συζητήστε με τον πελάτη σας και:

- Εάν ο πελάτης σας δεν μιλάει τη γλώσσα σας, μπορείτε να ζητήσετε από το δικαστήριο την παροχή διερμηνείας
- Επιβεβαιώστε ότι ο πελάτης σας είναι πράγματι το εκζητούμενο πρόσωπο που ταυτοποιείται στο ΕΕΣ
- Επιβεβαιώστε ότι ο πελάτης σας έλαβε το έγγραφο δικαιωμάτων του ΕΕΣ, σύμφωνα με το παράρτημα II της οδηγίας 2012/13/ΕΕ, σε γλώσσα που κατανοεί ή ζητήστε το από το δικαστήριο
- Επιβεβαιώστε ότι ο πελάτης σας δεν έχει δικαστεί για τα ίδια πραγματικά περιστατικά σε άλλη χώρα
- Επιβεβαιώστε ότι ο πελάτης σας μπορεί, λόγω ηλικίας, να θεωρηθεί ποινικώς υπεύθυνος στη χώρα σας
- Επιβεβαιώστε ότι η εν λόγω αξιόποινη πράξη δεν καλύπτεται από αμνηστία στη χώρα σας
- Επιβεβαιώστε ότι τα πραγματικά περιστατικά στοιχειοθετούν αδίκημα στη χώρα σας ή εάν εμπίπτουν στον «κατάλογο αξιόποινων πράξεων» για τις οποίες δεν ελέγχεται το διττό αξιόποινο
- Επιβεβαιώστε ότι ο πελάτης σας δεν διώκεται ούτε έχει διωχθεί ποινικώς στη χώρα σας για τα ίδια πραγματικά περιστατικά
- Εάν ο πελάτης σας ενδέχεται να δικαστεί για τα πραγματικά περιστατικά του ΕΕΣ στη χώρα σας, ελέγξτε τις διατάξεις περί παραγραφής
- Επιβεβαιώστε ότι δεν εκκρεμούν άλλες υποθέσεις κατά του πελάτη σας στη χώρα σας ή σε οποιαδήποτε άλλη χώρα
- Εάν ο πελάτης σας είναι υπήκοος ή κάτοικος της χώρας σας, ρωτήστε τον αν θέλει να εκτίσει την ποινή εκεί
- Εάν ο πελάτης σας έχει ήδη καταδικαστεί, ρωτήστε τον εάν είχε παρασταθεί στη δίκη ή εάν είχε ενημερωθεί για την ημερομηνία της
- Μην δίνετε συμβουλές περί συγκατάθεσης ή παραίτησης από το ευεργέτημα της αρχής της ειδικότητας, χωρίς να συμβουλευτείτε δικηγόρο του κράτους έκδοσης
- Ρωτήστε τον πελάτη σας εάν τον ανησυχεί το ενδεχόμενο επιστροφής στο κράτος έκδοσης (π.χ. για λόγους υγείας ή οικογενειακούς, για τη διεξαγωγή δίκαιης δίκης, για τις συνθήκες φυλάκισης)
- Ρωτήστε για τους εργασιακούς, κοινωνικούς και οικογενειακούς δεσμούς που έχει δημιουργήσει ο πελάτης σας στη χώρα σας, ούτως ώστε να ζητήσετε την απόλυσή του σε περίπτωση προσωρινής κράτησης

Επικοινωνήστε με δικηγόρο του κράτους έκδοσης για να:

- Λάβετε γνώση της δικογραφίας στο κράτος έκδοσης
- Δώσετε συμβουλές σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο και τη διαδικασία
- Ελέγξετε εάν το ΕΕΣ μπορεί να ανακληθεί ή να αντικατασταθεί από άλλα μέτρα (π.χ. επίδοση εγγράφων, εξέταση με τη χρήση σύνδεσης μέσω βίντεο, καταβολή χρηματικού προστίμου) ή από εθελούσια εμφάνιση
- Λάβετε αποδεικτικά στοιχεία προς υποστήριξη των ισχυρισμών του πελάτη σας

Εάν θέλετε περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στο Εγχειρίδιο της ECBA για το ΕΕΣ που απευθύνεται σε συνηγόρους υπεράσπισης
<https://handbook.ecba-eaw.org/>
ή επικοινωνήστε στη διεύθυνση secretariat@ecba.org

Πως να αμυνθείτε έναντι του ΕΕΣ

Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης: Απαραίτητες πληροφορίες της ECBA προς Συνηγόρους Υπεράσπισης

<https://handbook.ecba-eaw.org/>

Μετάφραση από τις/τους Μαρία Καζακίδου, Νίκο Μπαμπαλούκα, Εύη Πετρίδου, Γιούλα Σταθοπούλου - Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Αναθεωρήθηκε από Alexis Anagnostakis

ECBA

Από την ίδρυσή της το 1997, η European Criminal Bar Association (ECBA) είναι η κορυφαία ανεξάρτητη οργάνωση ειδικευμένων συνηγόρων υπεράσπισης σε όλες τις χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η ECBA αποσκοπεί στην προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των υπό έρευνα, ύποπτων, κατηγορούμενων και καταδικασθέντων προσώπων.